

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Εισαγωγή</i> Ανδρέας Μαράτος	13
--	----

A. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΑΡΧΗ: ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΣ

<i>Τα δημοτικά τραγούδια ως φορείς και παραγωγοί ιστορίας</i> Παντελής Μπουκάλας	51
---	----

<i>Μια Χιονάτη το Εικοσιένα: Έντεχνος λαϊκός λόγος την εποχή της Επανάστασης</i> Μαριάνθη Καπλάνογλου	67
--	----

<i>Πένθος και μελαγχολία: «Ο Φιλόπατρις» του Κάλβου</i> Τζίνα Πολίτη	83
---	----

<i>Από την Ελισάβετ Λομάκα στον Σωκράτη Μάλαμα: Η μακρά πορεία δημιουργίας των αστικών τραγουδιών των Ελλήνων και η ιστορική δισκογραφία των 78 στροφών</i> Παναγιώτης Κουνάδης	95
--	----

<i>Παράδοξες διαδρομές στο '21: Από τον Παναγιώτη Ζωγράφο στον Γιάννη Ψυχοπαίδη</i> Λήδα Καζαντζάκη	119
--	-----

<i>Για τις απαρχές της νεοελληνικής τέχνης</i> Κώστας Χριστόπουλος	129
---	-----

<i>Η φωτογραφία του ελληνικού τοπίου: Μεταξύ μύθου και ιδεολογίας</i> Ηρακλής Παπαϊωάννου	143
--	-----

Β. ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΡΙΑ ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΙΔΕΑΣ

<i>«Εθνική μνημειομανία»: Μαρμάρινοι ήρωες στην Ελλάδα του 19ου αιώνα</i> Γιάννης Μπόλης	161
<i>Η Αντιγόνη στη νεοελληνική σκηνή: Σκέψεις για την ιδεολογία της μετάφρασης</i> Ιωάννα Ρεμεδιάκη	177
<i>Το ηλιοβασίλεμα και ο Παπαδιαμάντης</i> Άγγελος Καλογερόπουλος	191
<i>«Μετά την καταστροφή των Ψαρών». Ο Νικόλαος Γύζης και η ευρωπαϊκή μεταφυσική</i> Γιάννης Ψυχοπαίδης	201
<i>Η πτώχευση του 1894, η Εθνική Εταιρεία, ο πόλεμος του 1897 και ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος, όπως αντικατοπτρίζονται στο νεοελληνικό θέατρο</i> Λέανδρος Πολενάκης	209
<i>«Αναγεννιάται μία Ελλάς νέα»: Η απεικόνιση του Βυζαντίου στα σχολικά εγχειρίδια των αρχών του 20ού αιώνα</i> Άσπα Δημητριάδη	223
<i>Μοντερνιστικές αναπλάσεις του Αγώνα του '21: «Μάχη φαντασμάτων» του Δημοσθένη Βουτυρά και «Το μπουκάλι» του Βασίλη Ζιώγα</i> Βάσις Τσοκόπουλος	237

Γ. ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΜΙΑΣ ΠΟΛΥΣΗΜΑΝΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑΣ Ι

<i>Η Μικρασιατική Καταστροφή ως τομή στη θέαση του τοπίου στην ελληνική ζωγραφική</i> Γιάννης Ζιώγας	249
<i>Ο Πέτρος Πουλίδης και η ανακάλυψη της κοινωνικότητας</i> Γιάννης Σταθάτος	265

Οι πολλαπλές πρωτοπορίες του Νίκου Βέλμου
Δημήτρης Βανέλλης 285

Ελληνική φωτογραφία: Ευρωκεντρισμός, πολιτισμική αποικιοκρατία και η κατασκευή
της μυθικής κλασικής Ελλάδας
Νίκος Παναγιωτόπουλος 301

Η εθνική μυθολογία του 1821 στον ελληνικό κινηματογράφο
Στράτος Κερσανίδης 321

Το αίσθημα της αδικίας: Η ποιητική του διαφορετικού στον Νίκο Εγγονόπουλο
Ελισάβετ Αρσενίου 337

Δ. Η ΝΙΚΗΦΟΡΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στον πόλεμο: Παράγοντας μια πολεμική εικονογραφία
για το Έπος
Χριστίνα Δημακοπούλου 353

Ο Νικηταράς και η Ελισάβετ
Κώστας Βούλγαρης 377

«Πάντα αδιάλλαχτοι σαν έφηβοι»: Μια περιδιάβαση στη σύγχρονη ιστορία μέσα από το εγχεί-
ρημα της Επιθεώρησης Τέχνης και τα ματωμένα ποιήματα του Μανώλη Φουρτούνη (1926-
2019)
Κώστας Κρεμμύδας 387

Ηχοτοπία του τρόμου: Μουσική και ήχος σε χώρους κράτησης στην Ελλάδα
του Ψυχρού Πολέμου
Άννα Παπαέτη 403

Ε. ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΜΙΑΣ ΠΟΛΥΣΗΜΑΝΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑΣ II

Ο Άγιος Κάρολος Κουν: Οι ταιριαστές ελληνικότητες ενός εθνικού μύθου Γιώργος Σαμπατακάκης	421
Σκηνές διχονομίας: Δημιουργικές αντιφάσεις του χατζιδακικού μοντερνισμού Παναγιώτης Α. Κανελλόπουλος	441
Χορευτικά σώματα και θραύσματα ιστορίας: Το κενοτάφιο της χορογραφίας Μπετίνα Παναγιωταρά, Στεριανή Τσιντζιλώνη	461
Τόπος και εθνοτοπίο στα Γραπτά του Δημήτρη Πικιώνη και του Άρη Κωνσταντινίδη Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου	473
Η εικαστική πλευρά του Αρχείου Θεατρικών Προγραμμάτων του 20ού αιώνα του Ιδρύματος Μιχάλη Κακογιάννη: Επιλογές από τη συλλογή Γιώργου και Ελένης Γιολάση, 1949-1999 Αθηνά Εξάρχου	489
Ιστορίες αφηγημάτων και πολυμεσικές performance: Η καλλιτεχνική αβανγκάρντ της ελληνικής διασποράς και ο ρόλος της στην ιστορία της performance art Χριστιάνα Γαλανοπούλου	513

ΣΤ. ΡΩΓΜΕΣ ΣΕ ΜΑΥΡΟ ΤΟΙΧΟ

Άλκη Ζέη: Το παιδικό βλέμμα στην Ιστορία και στην πολιτική Αλεξάνδρα Μητσιάλη	533
Εκατό ώρες του Μάη: Ένα ριζοσπαστικό, πολιτικό ντοκιμαντέρ και η απόπειρα εξαφάνισής του από τη δημόσια σφαίρα Μαρία Χάλκου	551
Κατάσταση πολιορκίας: Η τέχνη ενός όχι-ακόμη τόπου έχει τη δική της σπάνια φωνή Ανδρέας Μαράτος	569

Ελένη/Ελλάδα: Η Ελένη του Γιάννη Ρίτσου και η ευθύνη των αγαλμάτων
Λιάνα Θεοδωράτου 591

Ο Ξενάκης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου. Οι Νύχτες και η αφιέρωσή του στους πρώην
συντρόφους του
Μάκης Σολωμός 611

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών κατά τη διάρκεια της επταετίας. Επεισόδια
μιας «εύστροφης διαχείρισης»
Κώστας Ιωαννίδης, Γιάννης Κονταράτος 629

Ο αντικομμουνισμός στον ελληνικό κινηματογράφο. Ταινίες αντικομμουνιστικής προπαγάνδας
από το 1967 μέχρι το 1974
Γιώργος Ανδρίτσος 645

Ζ. ΤΟ ΜΕΤΩΡΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

Γιώργος Σκούρτης και Περικλής Κοροβέσης: Κεντρική σκηνή και περιθώριο
σε στιγμές κινδύνου
Αριστείδης Μπαλτάς 661

Η συνάντηση Θάνου Μικρούτσικου - Γιάννη Ρίτσου στην Καντάτα για τη Μακρόνησο:
Βαρβαρότητα, μνήμη, πρωτοπορία
Ηρακλής Οικονόμου 679

Νέμεσις: Πολιτική της «λήθης», δωσιλογισμός και λογοκρισία στη μεταπολίτευση
Πηνελόπη Πετσίνη 693

Ο Θανάσης Χονδρός και η Αλεξάνδρα Κατσιάνη Εντός κι Εκτός του «Δημοσιούπαλληλικού
Ρετιρέ»: Επιφέροντας ρωγμές στην κυρίαρχη αντίληψη περί τέχνης (1980-2020)
Χάρης Συμβουλίδης 711

Από το «αιρετικόν πάθος» στην «ορατότητα»: Λόγοι για την ερωτική διαφορά
στον κινηματογράφο
Κωνσταντίνος Κυριακός 725

Η. ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΑΒΑΣΟΥΝ ΑΡΑΓΕ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΑΙΡΟΥ;

Το «Κρυφό Σχολειό» και η τέχνη της προπαγάνδας Φαίη Τζανετουλάκου	741
Δύο φορές Άλλοι στη θύελλα της κρίσης: Αναπαραστάσεις της ετερότητας στην ελληνική πεζογραφία του 2008-2015 Μικέλα Χαρτουλάρη	749
«...και θα πηλαλάς γύρω στα νερά με το βούκινο του μυστικού θιάσου...»: Η ελληνικότητα μέσα στο σύμπαν του Γιάννη Σκουρλέτη και των <i>bijoux de kant</i> Δήμητρα Λιάκουρα	767
Σαράντα παλικάρια από τη Λιβαδειά πατήσαν το YouTube ηρωικά! Μιράντα Τερζοπούλου	783
Τα μυστικά της Εγνατίας: Ένα μουσικό οδοιπορικό στους σπάνιους θησαυρούς της Βόρειας Ελλάδας Νίκος Κυτπουργός, Ελίτα Κουνάδη	803